

Tämän tiedotteen tarkoitus on antaa tietoa Versowood Oy:n käyttämistä kemikaaleista ja varautumisesta mahdollisiin onnettomuuksiin. Tiedote lähetetään lähialueen asukkaille noin viiden vuoden välein.

Versowood Oy Vierumäen yksikön naapureille,
Vierumäen taajaman asukkaille

Versowood Oy valmistaa Vierumäellä perinteisen sahatavaran lisäksi liimapuuta, höylätavaraa, pellettejä sekä painekyllästettyjä pylviäitä ja muita kyllästettyjä tuotteita. Tavoitteena on tuottaa asiakkaille laadukkaita tuotteita, jotka ovat kestäviä ja turvallisia käyttää.

Ympäristö – myös lähiympäristö – on tärkeä osa Versowoodin toimintaa. Pyrimme ehkäisemään ja vähentämään toiminnastamme aiheutuvia haitallisia ympäristövaikutuksia ja käytämme luonnonvaroja mahdollisimman säästeliäästi. Lämpö tuotetaan lähes kokonaan omassa tuotannossa syntyvällä purulla ja hakkeella, jotka ovat uusiutuvaa bioenergiaa. Jätehuollon keskeisin tavoite on kaatopaikkajätteen määrän vähentäminen ja jätteiden hyötykäytön lisääminen.

Kyllästyksessä ja liimapuupalkkien tuotannossa käytämme kemikaaleja: kreosoottiöljyä, kuparisuolakyllästettä ja liimoja. Näiden aineiden on oltava tehokkaita, että lopputuotteesta tulee varmasti luja, säänkestävä ja turvallinen käyttää. Kyllästettyjä pylviäitä käytetään esimerkiksi sähkölinjoissa, kyllästettyä sahatavaraa terasseissa ja laitureissa ja liimapuuta silloissa sekä rakennusten kantavissa rakenteissa.

Kemikaalien laajamittaista käyttöä valvotaan Suomessa tarkasti. Versowood Oy noudattaa vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annetun asetuksen (59/1999) mukaisia säännöksiä ja hallinnollisia määräyksiä. Lupa kemikaalien käyttöön on haettu lain määräämällä tavalla Turvatekniikan keskuselta. Lisäksi sijainti pohjavesialueella antaa ympäristönsuojelun lähtökohdista tiukat ehdot kemikaalien käytölle ja varastoinnille.

Tämä tiedote on osa asetuksen määräämää turvallisuusselvitystä, joka on toimitettu Turvatekniikan keskukselle. Tiedotteen tarkoituksena on kertoa Versowoodin lähialueen asukkaille käytettävistä kemikaaleista.

Kemikaalien kuljetuksiin ja teolliseen käyttöön liittyy aina myös onnettomuuden riski. Tässä tiedotteessa kerrotaan myös, mitä lähialueen asukkaiden on hyvä tietää mahdollisen onnettomuuden varalta. Normaalissa tuotannossa käyttämämme kemikaalit eivät aiheuta terveysvaaraa lähialueen asukkaille.

Edellisen tiedotteen lähettämisen jälkeen olemme siirtyneet kylästyksessä käyttämään entistä vaarattomampaa, Wolmanit CX-8-suolakyllästettä. Wolmanit CX-8 ei sisällä enää lainkaan arseenia eikä kromia, vaan sen tehoaineena on pelkkä kupariyhdiste.

Vuonna 2009 kokeiltiin ensi kertaa myös uuden, hajuttomamman ja puhtaamman kreosoottiöljyn käyttöä. Jatkossa käytämme tätä uutta C-tyypin kreosoottia aiemman B-tyypin kreosootin rinnalla aina, kun se on mahdollista. Talvisin ulkolämpötila rajoittaa C-tyypin käyttöä.

Seuraamme aktiivisesti kyllästeaineiden valmistajien tekemää tuotekehitystä ja otamme uusia, parempia aineita käyttöön sitä mukaa kuin niitä kehitetään.

Kyllästys

Versowood Oy kyllästää sahatavaraa ja puu-pylväitä kahdella alueella: Varsinaisella sahan alueella lähellä junarataa (Suola I) sekä pylvästuotantoalueella, joka sijaitsee valtatie 4:n toisella puolella (Suola II, Kreosootti I ja II). Kyllästämiseen käytetään Suomen ympäristökeskuksen kemikaalilainojalla hyväksymiä puun suoja kemikaaleja, kreosoottiöljyä ja kuparisuolakyllästettä.

Kyllästys tapahtuu täysin umpinaisissa sylintereissä tyhjiön ja paineen avulla. Kyllästysaineita käytetään ns. suljetussa kierrossa eli se osa kemikaaleista, joka ei sitoudu tuotteeseen, otetaan talteen ja käytetään uudelleen seuraavassa kyllästyserässä. Kyllästeitä ei päädy esimerkiksi jätevesiin.

Kreosoottiöljy on kivihiilitervan tisle, joka värjää puun ruskeaksi. Kreosoottiöljy on myrkyllistä ja väärin käytettynä vaarallista ympäristölle, erityisesti vesieliöille ja pitkäaikainen altistus aiheuttaa syöpäsairauden vaaraa.

Suolakyllästeen tehoaineina ovat kupari ja boorihappo. Kylläste värjää puun vihreäksi tai puu voidaan värjätä kyllästykseen yhteydessä väripigmentillä ruskeaksi. Myös suolakylläste on myrkyllistä ja ympäristölle vaarallista, joskin turvallisempaa kuin CCA-kylläste, jonka käyttö on kokonaan lopetettu.

Varsinaisen kyllästeen lisäksi voidaan käyttää Wolsit SP - homeenestoainetta, joka on syövyttävää ja olisi ympäristöön joutuessaan vaarallista erityisesti vesieliöille.

Liimapuutuotanto

Liimapuuta valmistetaan sahan alueella monituotetehtaassa, joka sijaitsee paloaseman ja Aavehallin naapurina sekä liimapuutehtaassa keskellä sahan aluetta.

Liima ja kovete levitetään liimattaviin puupintoihin automaattisella liimoittimella, joka annostelee automaatiojärjestelmällä ohjatun määrän liimaa ja kovetetta liimattavalle pinnalle. Liimoja käytetään tarkoin valvotussa tuotantoympäristössä, joka on varustettu suoja-aitain.

Melamiiniliima sisältää mm. metanolia ja kovete sisältää muura-haishappoa. Liima on varoitusmerkinnöiltään ärsyttävää, ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä. Kovete on happona syövyttävää.

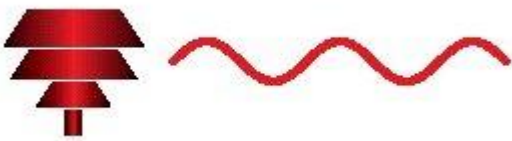
Lisäksi sahatavaran jatkojalostuksessa käytetään Visasol-puunsuoja-ainetta, joka sisältää useita tehoaineita. Visasol ärsyttää silmiä ja ihoa ja ihokosketus voi lisäksi aiheuttaa herkistymistä.

Toiminta onnettomuustilanteessa

Kemikaalionnettomuus voi tapahtua Vierumäen yksikössä kemikaalivuotona, tulipalon yhteydessä tai kemikaalikuljetuksissa. Lähialueen asukkaita uhkaavasta onnettomuudesta tiedotetaan aina yhteistyössä pelastusviranomaisten kanssa. Onnettomuustilanteessa noudatetaan aina pelastusviranomaisen antamia ohjeita.

Vuoto-onnettomuus ei edellytä asukkailta toimenpiteitä. Ympäristövahinkojen torjunta hoidetaan yhteistyössä pelastusviranomaisten ja ympäristöviranomaisten kanssa.

Kreosootin (pylvästuotantoalueella) ja liimojen (sahan alueella) palaessa voi syntyä myrkyllisiä kaasuja. Tulipalotilanteessa myrkyllistä savua voi levitä tuulen suunnasta riippuen myös asuinalueille.

Yleinen vaaramerkki

Merkki tarkoittaa kaasu-, myrky- tai säteilyvaaraa

Jatkuva nouseva-laskeva sireenin ääni

Kesto aika yksi minuutti

Tulipalon sattuessa tai vaaramerkin kuuluessa toimitaan seuraavasti:

- pyritään sisätiloihin
- ovet ja ikkunat suljetaan
- tuuletusaukot ja ilmastointilaitteet suljetaan
- avataan radio ja/tai televisio
- noudatetaan pelastusviranomaisten ohjeita

Versowood Oy:n velvollisuus

Versowood Oy:llä on velvollisuus ryhtyä yhdessä pelastusviranomaisten kanssa asianmukaisiin toimiin alueella, jotta suuronnettomuuksissa voidaan toimia asianmukaisesti ja minimoida niiden seuraukset.

Ulkoinen pelastussuunnitelma

Pelastusviranomaiset ovat laatineet laitoksen ulkopuolelle ulottuvien onnettomuuksien varalta pelastussuunnitelman. Onnettomuuden sattuessa väestön tulee noudattaa pelastusviranomaisten antamia ohjeita ja pyyntöjä.

Lisätietoja

Lisätietoja aiheesta antavat ympäristöpäällikkö Helka Sillfors, puh. 050 3010 954 ja toimitusjohtaja Pekka Kopra, puh. 010 8425 281

Turvallisuusselvitys ja siihen liittyvät kemikaaliluettelot ovat julkisia asiakirjoja ja ne ovat nähtävillä Versowood Oy:n konttorilla, Teollisuustie 60, 19110 Vierumäki.

